

U S T A W A

z dnia 2024 r.

o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 282) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 10 dodaje się art. 10a–10c w brzmieniu:

„Art. 10a. Weksel może być sporządzony także w postaci elektronicznej. Ilekroć w ustawie jest mowa o wekslu należy przez to rozumieć także weksel w postaci elektronicznej, zwany dalej „elektronicznym wekslem”, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 10b. Czynności dotyczących elektronicznego weksla, w tym jego sporządzenie, dokonuje się na formularzu.

Art. 10c. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem do spraw cyfryzacji oraz ministrem do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza elektronicznego weksla, i dokonywania innych czynności dotyczących weksla

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe, ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, ustawę z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych, ustawę z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle, ustawę z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustawę z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobieniu alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 18 października 2006 r. o wyrobieniu napojów spirytusowych, ustawę z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, ustawę z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawę z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych oraz ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

określonych w ustawie, mając na względzie zapewnienie bezpieczeństwa i ochronę uczestników obrotu.”;

- 2) po art. 68 dodaje się art. 68a w brzmieniu:

„Art. 68a. Do elektronicznego weksla nie stosuje się przepisów art. 64–68.”;

- 3) w art. 88 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Zdania pierwszego i drugiego nie stosuje się do elektronicznego weksla.”;

- 4) w art. 90 dodaje się zdanie czwarte w brzmieniu:

„Zdania pierwszego, drugiego i trzeciego nie stosuje się do elektronicznego weksla.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Dołączenie przez pełnomocnika do akt oryginału lub urzędowo poświadczonego odpisu pełnomocnictwa nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez organ administracji publicznej umocowania jest możliwe na podstawie publicznego wykazu, ewidencji lub innego rejestru, do którego organ ten ma dostęp drogą elektroniczną.”;

- 2) po art. 45 dodaje się art. 45a w brzmieniu:

„Art. 45a. § 1. Jeżeli podany przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej adres jej siedziby nie istnieje, został wykreślony z rejestru lub jest niezgodny z odpowiednim rejestrem i nie można ustalić miejsca prowadzenia działalności, pismo doręcza się osobie fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata także wtedy gdy reprezentacja ma charakter łączny z innymi osobami.

§ 2. W razie niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata pismo pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

§ 3. Uznanie doręczenia, o którym mowa w § 2, za dokonane następuje z dniem sporządzenia przez organ administracji publicznej adnotacji o niemożności ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata.

§ 4. Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, brak możliwości ustalenia adresu osoby fizycznej upoważnionej do reprezentowania adresata.”;

- 3) w art. 96a po § 1 dodaje się § 1a w brzmieniu:

„§ 1a. Sprawą, której charakter pozwala na przeprowadzenie mediacji, jest w szczególności sprawa rozstrzygana w ramach uznania administracyjnego.”;

4) w art. 96b:

a) w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Zawiadomienie o możliwości przeprowadzenia mediacji może być dokonywane więcej niż raz oraz na każdym etapie postępowania.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Organ administracji publicznej nie dokonuje zawiadomienia, o którym mowa w § 1, jeżeli z okoliczności faktycznych i prawnych wynika, że sprawa powinna być załatwiona niezwłocznie, lub jeżeli przeprowadzenie mediacji zmierzałoby jedynie do przedłużenia postępowania.”;

5) w art. 97 dodaje się § 4–6 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli w okresie trzech lat od daty zawieszenia postępowania, wszczętego na żądanie strony, nie zostaną usunięte przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania, o których mowa w § 1 pkt 1–3a, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, umarza postępowanie, o ile nie sprzeciwiają się temu pozostałe strony oraz nie zagraża to interesowi społecznemu.

§ 5. Decyzję o umorzeniu postępowania, o której mowa w § 4, pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

§ 6. Przepisu § 4 nie stosuje się do postępowań administracyjnych wszczętych z urzędu.”;

6) w art. 109 dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Załączniki do decyzji wydanej w postaci papierowej mogą być doręczone na innym trwałym nośniku informacji za zgodą strony wyrażoną na piśmie albo ustnie do protokołu.

§ 4. Przez trwały nośnik informacji rozumie się każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane.”;

7) w art. 125 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Postanowienie, które może być zaskarżone do sądu administracyjnego, doręcza się stronie wraz z pouczeniem o dopuszczalności wniesienia sprzeciwu od postanowienia lub skargi oraz uzasadnieniem faktycznym i prawnym.”;

8) w art. 132 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której:

- 1) uchyli zaskarżoną decyzję w całości lub w części i w tym zakresie orzeknie co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umorzy postępowanie, lub
- 2) zmieni zaskarżoną decyzję.”;

9) art. 133 otrzymuje brzmienie:

„Art. 133. Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, obowiązany jest przesłać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie czternastu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji w myśl art. 132.”;

10) po art. 139 dodaje się art. 139a w brzmieniu:

„Art. 139a. § 1. Organ odwoławczy przy ponownym rozpatrywaniu odwołania, w przypadku stwierdzenia nieuzasadnionego naruszenia przez organ pierwszej instancji obowiązku, który polega na nieuwzględnieniu:

- 1) wskazanych przez organ odwoławczy okoliczności, które należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy, o których mowa w art. 138 § 2 zdanie drugie, lub
- 2) określonych przez organ odwoławczy wytycznych w zakresie wykładni przepisów prawa, które mogą znaleźć zastosowanie w sprawie, o których mowa w art. 138 § 2a – zarządza wyjaśnienie przez organ pierwszej instancji przyczyn i ustalenie pracowników winnych naruszenia tego obowiązku, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających naruszeniu tego obowiązku w przyszłości.

§ 2. Pracownik organu administracji publicznej podlega odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa, jeżeli ze swojej winy doprowadził do naruszenia przez organ pierwszej instancji obowiązku, o którym mowa w § 1, i naraził ten organ na odpowiedzialność odszkodowawczą.”;

11) w art. 189i § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Zaległą administracyjną karą pieniężną jest kara niezapłacona w terminie 14 dni od dnia doręczenia stronie decyzji w sprawie administracyjnej kary pieniężnej, jeżeli decyzja stała się ostateczna, chyba że przepisy szczególne wskazują inny termin jej zapłaty.”;

12) w art. 189k:

a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę lub rozłożenie jej na raty;”;

b) po § 2 dodaje się § 2a–2d w brzmieniu:

„§ 2a. Od zaległej administracyjnej kary pieniężnej, której zapłata została odroczone lub rozłożona na raty, odsetki za zwłokę są naliczane do dnia wniesienia wniosku strony o jej odroczenie lub rozłożenie na raty.

§ 2b. W razie niedotrzymania terminu płatności odroczonej administracyjnej kary pieniężnej bądź terminu płatności którejkolwiek z rat, na jakie została rozłożona administracyjna kara pieniężna, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o:

- 1) odroczeniu terminu płatności administracyjnej kary pieniężnej – w całości;
- 2) rozłożeniu na raty administracyjnej kary pieniężnej – w części dotyczącej raty niezapłaconej w terminie płatności.

§ 2c. W razie niedotrzymania terminu płatności trzech rat, na jakie została rozłożona administracyjna kara pieniężna, następuje z mocy prawa wygaśnięcie decyzji o rozłożeniu na raty administracyjnej kary pieniężnej w zakresie wszystkich niezapłaconych rat.

§ 2d. Przepisy § 2b i 2c stosuje się odpowiednio do odroczonej lub rozłożonej na raty zaległej administracyjnej kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę.”;

13) po art. 189k dodaje się art. 189l w brzmieniu:

„Art. 189l. § 1. Organ administracji publicznej, który nałożył administracyjną karę pieniężną, może z urzędu udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej, o których mowa w art. 189k § 1 pkt 3 i 4, jeżeli:

- 1) uprawdopodobni, że egzekucja zaległej administracyjnej kary pieniężnej będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe wyegzekwowanie środków pieniężnych przewyższających koszty dochodzenia oraz koszty egzekucyjne;

- 2) kwota zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie została zaspokojona w zakończonym postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym;
- 3) kwota zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie przekracza pięciokrotnej wartości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym;
- 4) strona zmarła, a odpowiedzialność z tytułu kwoty zaległej administracyjnej kary pieniężnej nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie;
- 5) strona zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku albo pozostawiła majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2. Przepis art. 189k § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 2, 4 i 5, decyzję o udzieleniu ulgi w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia.

§ 4. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 2, właściwy organ może umorzyć zaległą administracyjną karę pieniężną, jeżeli umorzenie nie będzie stanowiło pomocy publicznej lub będzie stanowiło pomoc de minimis – w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 709² otrzymuje brzmienie:

„Art. 709². Umowa leasingu wymaga zachowania formy dokumentowej.”;

- 2) art. 709¹¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 709¹¹. Jeżeli mimo upomnienia przez finansującego na piśmie, w formie dokumentowej lub elektronicznej, korzystający narusza obowiązki określone w art. 709⁷ § 1 lub w art. 709⁹ albo nie usunie zmian w rzeczy dokonanych z naruszeniem art. 709¹⁰, finansujący może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin wypowiedzenia.”;

- 3) w art. 709¹³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty, finansujący powinien wyznaczyć korzystającemu na piśmie, w formie dokumentowej lub elektronicznej, odpowiedni termin dodatkowy do zapłacenia zaległości z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin

wypowiedzenia. Postanowienia umowne mniej korzystne dla korzystającego są nieważne.”;

4) po art. 921¹⁵ dodaje się art. 921^{15a} w brzmieniu:

„Art. 921^{15a}. § 1. Jeżeli niniejszy kodeks lub odrębne przepisy wymagają, dla zachowania jakiegokolwiek formy, złożenia podpisu na dokumencie stanowiącym lub mającym stanowić papier wartościowy, to dokument ten może być sporządzony na nośniku elektronicznym, i opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Przepisów niniejszego kodeksu o dokumencie na nośniku elektronicznym nie stosuje się do papierów wartościowych stanowiących instrumenty finansowe w rozumieniu przepisów odrębnych.

§ 3. Dokumentem na nośniku elektronicznym jest informacja sporządzona, przekazana, otrzymana i przechowywana w sposób elektroniczny, obejmująca w zasadnych przypadkach również informacje dodatkowe, powiązane lub dołączone tak jakby były one integralną częścią tego dokumentu niezależnie od tego czy powstały one jednocześnie czy nie.

§ 4. Papierem wartościowym na nośniku elektronicznym jest papier wartościowy w formie dokumentu na nośniku elektronicznym spełniający wymagania określone w § 6 i § 7.

§ 5. Niniejsze przepisy o papierze wartościowym na nośniku elektronicznym nie wykluczają umieszczenia na tym papierze wartościowym informacji dodatkowych w stosunku do tych, które mogą być umieszczane na papierze wartościowym na jakimkolwiek innym nośniku.

§ 6. Papier wartościowy może być sporządzony w formie dokumentu na nośniku elektronicznym jeżeli:

- 1) dokument elektroniczny zawiera treść, która jest wymagana dla papieru wartościowego,
- 2) powszechnie uznana metoda została użyta dla:
 - a) jednoznacznego oznaczenia dokumentu na nośniku elektronicznym w celu jego identyfikacji jako papieru wartościowego na nośniku elektronicznym,
 - b) zapewnienia pozostawania pod kontrolą ważności oraz innych istotnych cech dokumentu na nośniku elektronicznym począwszy od jego sporządzenia aż do ustania jego ważności, oraz
 - c) zachowania integralności dokumentu na nośniku elektronicznym.

§ 7. Integralność jest zapewniona, jeśli informacje zawarte w treści papieru wartościowego na nośniku elektronicznym oraz autoryzowane zmiany tych informacji dokonywane od jego sporządzenia do utraty jego ważności pozostają kompletne i niezmienione, z wyjątkiem zmian o charakterze technicznym.

§ 8. Jeżeli prawo wymaga lub zezwala na posiadanie papieru wartościowego, wymóg ten jest spełniony w odniesieniu do papieru wartościowego na nośniku elektronicznym, jeżeli zastosowana została powszechnie uznana metoda:

- 1) zapewnia wyłączną kontrolę posiadacza nad tym papierem wartościowym na nośniku elektronicznym i
- 2) aby zidentyfikować posiadacza jako osobę kontrolującą.

§ 9. Jeżeli prawo wymaga lub zezwala na przeniesienie posiadania papieru wartościowego, wymóg ten jest spełniony w odniesieniu do elektronicznego dokumentu zbywalnego przez przeniesienie kontroli nad papierem wartościowym na nośniku elektronicznym.

§ 10. Skutki prawne wydanego lub wykorzystanego za granicą papieru wartościowego na nośniku elektronicznym są tożsame ze skutkami papieru wartościowego na nośniku elektronicznym wydanego lub wykorzystanego w kraju.

§ 11. Niniejsze przepisy nie mają wpływu na stosowanie do papieru wartościowego na nośniku elektronicznym przepisów prywatnego prawa międzynarodowego regulujących zbywalny dokument lub instrument.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 183⁸:
 - a) w § 4 skreśla się zdanie drugie,
 - b) po § 4 dodaje się § 4¹ i 4² w brzmieniu:

„§ 4¹. Przewodniczący kieruje strony do mediacji albo wzywa strony do udziału w spotkaniu informacyjnym, o którym mowa w § 4, jeżeli w sprawach:

 - 1) gospodarczych, z wyjątkiem spraw, o których mowa w art. 458² § 1 pkt 11 i 12,
 - 2) innych niż sprawy gospodarcze, w których stroną jest przedsiębiorca,
 - 3) z zakresu prawa pracy, za wyjątkiem spraw o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760.

poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy – pozew nie zawiera informacji albo wyjaśnień, o których mowa w art. 187 § 1 pkt 3.

§ 4². Spotkanie informacyjne, o którym mowa w § 4 i 4¹, może prowadzić sędzia, referendarz sądowy, urzędnik sądowy, asystent sędziego lub stały mediator.”;

2) w art. 183¹⁴ w § 2¹ zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli ugoda dotyczy roszczeń objętych różnymi postępowaniami sądowymi lub sprawami nieobjętymi postępowaniami sądowymi, strony wymieniają w ugodzie te postępowania i sprawy oraz wskazują sąd, który podejmie czynności przewidziane w § 1 i 2, chyba że prowadziłyby to do naruszenia przepisów o właściwości rzeczowej, mogącego skutkować nieważnością postępowania, lub właściwości wyłącznej.”;

3) w art. 187:

a) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Informacja, o której mowa w § 1 pkt 3, zawiera w szczególności wskazanie, kiedy i w jaki sposób strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Niespełnienia wymogu, o którym mowa w § 1 pkt 3, nie uznaje się za brak formalny pisma uniemożliwiający nadanie mu prawidłowego biegu.”;

4) w art. 485:

a) w § 2 dodaje się zdanie piąte w brzmieniu:

„W przypadku weksła i czeku na nośniku elektronicznym instytucja zaufana wystawia zaświadczenie o przyjęciu oryginału weksła lub czeku na nośniku elektronicznym.”,

b) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli nie dołączono oryginału weksła lub czeku albo wystawionego przez instytucję zaufaną poświadczenia zdeponowania u niej oryginału weksła lub czeku na nośniku elektronicznym, przewodniczący wzywa powoda do ich złożenia do akt pod rygorem zwrotu pozwu na podstawie art. 130.”,

c) po § 4 dodaje się § 41–43 w brzmieniu:

„§ 41. Instytucją zaufaną jest bank lub firma inwestycyjna w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646, 825, 1723 i 1941) lub notariusz w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1799, z 2023 r. poz. 1394 i 1615 oraz z 2024 r. poz. ...). Zaświadczenie nie może jednak pochodzić od instytucji zaufanej, która jest stroną w danym postępowaniu albo która zgodnie z treścią danego weksla lub czeku mogłaby z nich odpowiadać.

§ 42. Zaświadczenie instytucji zaufanej zawiera:

- 1) sygnaturę postępowania sądowego, do którego jest składane;
- 2) treść weksla lub czeku obejmującą wszystkie jego elementy;
- 3) treść weksla lub czeku z pominięciem jego elementów mających znaczenie jedynie dla elektronicznego przetwarzania dokumentu.

§ 43. Instytucja zaufana wystawiająca zaświadczenie o przyjęciu oryginału weksla lub czeku na nośniku elektronicznym do depozytu zapewnia jego przechowywanie na czas do prawomocnego zakończenia postępowania. W razie uprawomocnienia się nakazu zapłaty instytucja ta wydaje oryginał weksla lub czeku podmiotowi, przeciwko któremu zapadł nakaz z weksla lub czeku z adnotacją, integralnie połączoną z dokumentem elektronicznym, określającą sąd, w którym toczyło się postępowanie, sygnaturę akt sprawy, z której je wydano, datę i sposób zakończenia postępowania.”;

- 6) w art. 679¹ skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2020 r. poz. 1192 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 1177)”;
- 7) w art. 752¹ w § 2 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2023 r. poz. 646 i 825)”.

Art. 5. W ustawie z dnia 9 kwietnia 1968 r. o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 634) w art. 2 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.

3. Na postanowienia, na które zgodnie z ustawą z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803 oraz z 2024 r. poz. ...) służy zażalenie, strona niezadowolona z treści postanowienia może wnieść od niego skargę do sądu administracyjnego.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle (Dz. U. z 2020 r. poz. 2159) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez:

- 1) osobę fizyczną, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle tej osoby, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i jej pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 2) wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich wspólnie działalności gospodarczej, jeżeli działalność gospodarcza w ramach tej spółki jest wykonywana z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle co najmniej jednego wspólnika, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i jego pracy własnej – jeżeli wspólnicy łącznie spełniają warunki do uznania za mikroprzedsiębiorcę, małego przedsiębiorcę albo średniego przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 3) spółkę jawną, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle co najmniej jednego wspólnika, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i jego pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 4) spółkę komandytową, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle co najmniej jednego wspólnika, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i jego pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
- 5) spółkę komandytowo-akcyjną, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, co najmniej jednego wspólnika, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i jego pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub

- 6) jednoosobową spółkę kapitałową, powstałą na podstawie art. 551 § 5 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i poz. 96) w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą, z wykorzystaniem swoich kwalifikacji zawodowych w rzemiośle, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i pracy własnej – jeżeli powstała spółka jest mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, lub
 - 7) spółkę kapitałową, inną niż określoną w pkt 6, z wykorzystaniem kwalifikacji zawodowych w rzemiośle co najmniej jednego wspólnika lub akcjonariusza, potwierdzonych dowodami kwalifikacji zawodowych i jego pracy własnej – jeżeli jest ona mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą albo średnim przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”,
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. Do rzemiosła nie zalicza się:
- 1) działalności handlowej, działalności transportowej oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików;
 - 2) usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów oraz usług leczniczych, z wyłączeniem usług optyków okularowych oraz usług protetyków słuchu.”,
- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Rzemieślnikiem jest:
- 1) osoba fizyczna, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 2) wspólnik spółki cywilnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, będący osobą fizyczną, którego kwalifikacje zawodowe w rzemiośle są wykorzystywane w zakresie działalności gospodarczej wykonywanej wspólnie przez wspólników spółki cywilnej;
 - 3) wspólnik spółki cywilnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2, będący małżonkiem, wstępnym, zstępnym lub rodzeństwem wspólnika, którego kwalifikacje zawodowe w rzemiośle są wykorzystywane w zakresie działalności gospodarczej wykonywanej wspólnie przez wspólników spółki cywilnej;

- 4) spółka, o której mowa w ust. 1 pkt 3–7, z zastrzeżeniem ust. 4.”;
- 2) w art. 4 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Prawo, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, przysługuje również spółkom, o których mowa w art. 2 ust. 1d.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1080, 1088, 1489, 1723, 1860 i 2608) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 13a po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236 i ...)”;
- 2) w art. 9e w ust. 13a skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2023 r. poz. 221 i 641)”;
- 3) w art. 10d:
a) w ust. 1 po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,”;
b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Kontrolę przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego oraz w innych miejscach wykonywania pracy lub prowadzenia działalności gospodarczej lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, a także w miejscu przechowywania wszelkich dokumentów związanych z zatrudnieniem, powierzeniem pracy lub prowadzeniem działalności gospodarczej lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”;
- 4) w art. 11 w ust. 1d w pkt 2 po wyrazach „działalności gospodarczej” dodaje się wyrazy „lub działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców,”.

Art. 8. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, 1313 i 2291) w art. 6 po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Przepisu ust. 6 nie stosuje się jeżeli okoliczności uzasadniające powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości wynikają z przeniesienia własności nieruchomości zawartego w treści aktu notarialnego, a notariusz przesłał wypis tego aktu notarialnego właściwemu organowi podatkowemu.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1799 oraz z 2023 r. poz. 1394 i 1615) w art. 92 dodaje się § 13 w brzmieniu:

„§ 13. Jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie własności nieruchomości i przynajmniej jednym z podmiotów biorących udział w tym akcie jest osoba fizyczna, na wniosek tej osoby notariusz, który sporządził ten akt, jest obowiązany przesłać jego wypis organowi podatkowemu właściwemu miejscowo w sprawach podatku od nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70, 1313 i 2291 oraz z 2024 r. poz. ...).”

Art. 10. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805 oraz z 2024 r. poz. 232) w art. 18d w ust. 2:

1) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ekspertyzy, opinie, usługi doradcze i usługi równorzędne, świadczone lub wykonywane na podstawie zawartej umowy, a także nabycie wyników prowadzonych badań naukowych, na potrzeby działalności badawczo-rozwojowej;”;

2) w pkt 5 w lit. d kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) koszty przeglądów, konserwacji oraz kalibracji aparatury naukowo-badawczej wykorzystywanej wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jeżeli to korzystanie nie wynika z umowy zawartej między podmiotem powiązaniem w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4, a podatnikiem;

7) koszty specjalistycznego transportu towarów wykorzystywanych wyłącznie w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jeżeli to korzystanie nie wynika z umowy zawartej między podmiotem powiązaniem w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4, a podatnikiem.”

Art. 11. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29:

a) w ust. 1 w pkt 33 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 34 w brzmieniu:

„34) części budowlanych wolno stojącej elektrowni wiatrowej, której całkowita wysokość jest większa niż 3 m i nie większa niż 12 m oraz której moc nie przekracza mocy mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 553, 967, 1506, 1597, 1681, 1688, 1762, 1890, 1963 i 2029.

20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597, 1681 i 1762 oraz z 2024 r. poz. ...), a jej odległość od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość.”,

- b) w ust. 2 w pkt 33 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 34 w brzmieniu:
„34) części budowlanych wolno stojącej elektrowni wiatrowej, której całkowita wysokość jest nie większa niż 3 m oraz której moc nie przekracza mocy mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, a jej odległość od granic działki jest nie mniejsza niż jej całkowita wysokość.”,
 - c) w ust. 3 w pkt 1 w lit. f skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687)”;
- 2) w art. 30 w ust. 2a po pkt 3a dodaje się pkt 3b w brzmieniu:
„3b) plan sytuacyjny sporządzony na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub mapy jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz projekt architektoniczno-budowlany, wykonane przez projektanta posiadającego wymagane uprawnienia budowlane – w przypadku budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 34;”;
- 3) w art. 42 w ust. 1:
- a) w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1–4 i pkt 34,”,
 - b) w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, 2–4, 9, 27, 30 i 34 oraz instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d i e;”;
- 4) w art. 43 ust. 1aa otrzymuje brzmienie:
„1aa. Obowiązkowi geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, o której mowa w ust. 1, podlegają budynki, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 16 lit. b, stacje ładowania, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 25, oraz obiekty budowlane, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 34.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2024 r. poz. 375) w art. 3:

- 1) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) numer PESEL – w przypadku podatników będących osobami fizycznymi:

- a) niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług lub nieprowadzącymi działalności gospodarczej albo
 - b) wykonującymi działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236 i ...), o których mowa w ust. 1a.”;
- 2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku podatników będących osobami fizycznymi wykonującymi działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, identyfikatorem podatkowym jest numer PESEL, chyba że osoby te są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług albo nie są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług, ale prowadzą ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2023 r. poz. 1516, 1617, 1831 i 1972) w art. 16o dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Decyzja, o której mowa w ust. 4, jest ostateczna.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 70 w § 6 uchyla się pkt 1;
- 2) w art. 81b w § 2a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Korekta złożona wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty nie wywołuje skutków prawnych w razie odmowy stwierdzenia nadpłaty w całości lub w części oraz w razie umorzenia postępowania w związku z wycofaniem wniosku lub w przypadku, o którym mowa w art. 201 § 5.”;

- 3) w art. 201 dodaje się § 5 i 6 w brzmieniu:

„§ 5. Jeżeli w okresie trzech lat od daty zawieszenia postępowania wszczętego na żądanie strony nie ustąpią przyczyny uzasadniające zawieszenie postępowania, o których mowa w § 1 pkt 1–4, organ podatkowy może wydać decyzję o umorzeniu postępowania, o ile nie sprzeciwiają się temu strony oraz nie zagraża to interesowi publicznemu.

§ 6. W postanowieniu o zawieszeniu postępowania z przyczyn określonych w § 1 pkt 1–4 organ podatkowy poucza stronę o treści § 5.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 2488) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. Rachunek bankowy, z wyjątkiem rachunku rodzinnego, może być prowadzony dla kilku osób fizycznych, kilku jednostek samorządu terytorialnego, stron umowy o współpracy w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633, 1688 i 2029) albo kilku dobrowolnych funduszy emerytalnych będących funduszami zdefiniowanej daty w rozumieniu ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 427) zarządzanymi przez jedno powszechne towarzystwo emerytalne, a także dla co najmniej dwóch funduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez jedno towarzystwo funduszy inwestycyjnych, w ramach produktu finansowego – rachunek wspólny.”;

- 2) w art. 105 w ust. 4 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) podmiotom, których podstawowa działalność polega na udostępnianiu składników majątkowych na podstawie umowy leasingu lub świadczeniu usług faktoringowych – na zasadzie wzajemności, informacji stanowiących odpowiednio tajemnicę bankową oraz informacji udostępnionych przez te podmioty, w zakresie w jakim informacje te są niezbędne do oceny zdolności klienta do spłaty zobowiązań w związku z udostępnianiem składników majątkowych lub świadczeniem usług faktoringowych.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 po ust. 4a dodaje się ust. 4aa w brzmieniu:

„4aa. Osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, nie podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentownemu, jeżeli są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 4, o ile umowa taka jest zawierana w ramach działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.”;

- 2) w art. 18c w ust. 11 pkt 6 wyraz „60” zastępuje się wyrazem „59”.

Art. 17. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672) w art. 82 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Od decyzji o przyznaniu świadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz od decyzji o odmowie przyznania takiego świadczenia wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługują.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 2 marca 2001 r. o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 262) art. 7c otrzymuje brzmienie:

„Art. 7c. 1. Dyrektor Generalny KOWR wykreśla przedsiębiorcę z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 2:

- 1) na jego wniosek;
- 2) w przypadku:
 - a) gdy przedsiębiorca nie jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego od 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o braku wpisu albo wykreśleniu przedsiębiorcy,
 - b) wydania decyzji, o której mowa w art. 7 ust. 1,
 - c) gdy następca prawny nie złoży wniosku, o którym mowa w art. 7ba ust. 1 pkt 1, albo nie złoży tego wniosku w terminie określonym w art. 7ba ust. 3.

2. Decyzja o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest ostateczna.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 186b dodaje się ust. 21 w brzmieniu:

„21. Decyzja, o której mowa w ust. 20, jest ostateczna.”;
- 2) w art. 186c po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”;
- 3) w art. 186d po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”;
- 4) w art. 186e po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, 1705 i 1860) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 52 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Jeżeli stronie przysługuje prawo do zwrócenia się do organu, który wydał decyzję lub postanowienie z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może wnieść skargę na tę decyzję lub postanowienie bez skorzystania z tego prawa. Prawo do wniesienia skargi bez zwrócenia się do organu, który wydał decyzję lub postanowienie, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy nie przysługuje stronie, gdy organem, który wydał decyzję lub postanowienie, jest minister właściwy do spraw zagranicznych w zakresie spraw uregulowanych w ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, 185 i 547) albo konsul.”;

- 2) w dziale III tytuł rozdziału 3a otrzymuje brzmienie:

„Sprzeciw od decyzji i postanowienia”;

- 3) po art. 64e dodaje się art. 64f w brzmieniu:

„Art. 64f. Od postanowienia, do którego odpowiednie zastosowanie ma art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, skarga nie przysługuje, jednakże strona niezadowolona z treści postanowienia może wnieść od niego sprzeciw. Przepisy art. 64b–64e stosuje się odpowiednio.”.

Art. 21. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361) w art. 111 w ust. 8 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Minister właściwy do spraw finansów publicznych może zwolnić, w drodze rozporządzenia, na czas określony, nie krótszy niż trzy lata, niektóre grupy podatników oraz niektóre czynności z obowiązku, o którym mowa w ust. 1, oraz określić warunki korzystania ze zwolnienia, mając na uwadze interes publiczny, w szczególności sytuację budżetu państwa.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475) w art. 120 w ust. 1 wyrazy „Kto powierza” zastępuje się wyrazami „Kto umyślnie powierza”.

Art. 23. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, 1532 i 1860) w art. 96 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) prokurator, Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka, Rzecznik Praw Pacjenta, Rzecznik Finansowy oraz Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;”.

Art. 24. W ustawie z dnia 18 października 2006 r. o wyrobie napojów spirytusowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1584) w art. 9a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Decyzja o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jest ostateczna.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1542, 1598 i 1723) po art. 110a dodaje się art. 110b w brzmieniu:

„Art. 110b. 1. Zwalnia się od akcyzy samochód osobowy wykorzystywany do celów badawczych w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej przez podmiot posiadający status centrum badawczo-rozwojowego, o którym mowa w art. 17 ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2474).

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, obowiązuje w czasie wykorzystywania samochodu osobowego do celów badawczych w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, jednak nie dłużej niż do dnia wygaśnięcia albo uchylecia decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów, o której mowa w art. 80t ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany wystąpić do właściwego naczelnika urzędu skarbowego z wnioskiem o wydanie zaświadczenia, stwierdzającego zwolnienie od akcyzy samochodu osobowego wykorzystywanego w prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej, w terminie 7 dni od dnia wydania decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów.

4. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, obowiązany jest do przedłożenia wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 3, właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego dokumentu potwierdzającego nadanie statusu centrum badawczo-rozwojowego oraz decyzji o profesjonalnej rejestracji pojazdów.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 i 4, właściwy naczelnik urzędu skarbowego wydaje zaświadczenie stwierdzające zwolnienie od akcyzy.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2023 r. poz. 622, 1123, 1234, 1312, 1560 i 1872) wprowadza się następujące zmiany w:

1) art. 31 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Decyzja, o której mowa w ust. 3, jest ostateczna.”;

- 2) art. 33 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Decyzje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, są ostateczne.”;
- 3) art. 38 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Decyzje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 4, są ostateczne.”;
- 4) art. 58 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:
„2b. Decyzje, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, są ostateczne.”;
- 5) art. 109 dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
„8. Decyzje, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, są ostateczne.”;
- 6) art. 110 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Decyzja w sprawie wydania zezwolenia, o której mowa w ust. 1, jest ostateczna.”;
- 7) art. 117 po ust. 3a dodaje się ust. 3b w brzmieniu:
„3b. Decyzje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 4, są ostateczne.”.

Art. 27. W ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1790) w art. 13v w ust. 2b pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) okoliczności naruszenia wykazane przez stronę postępowania, w szczególności związek pomiędzy nadmiernym opóźnieniem się ze spełnianiem świadczeń pieniężnych a nieotrzymaniem lub otrzymaniem po terminie świadczeń pieniężnych przez stronę postępowania;”.

Art. 28. W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759) w art. 43c dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

- „4. Żądanie, o którym mowa w art. 43d ust. 1, lub oświadczenia, o których mowa w art. 43e ust. 1 pkt 4 lub 5, konsument może złożyć nie później niż rok od ujawnienia braku zgodności towaru z umową.”.

Art. 29. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436, 1597, 1681 i 1762) w art. 2 w:

- 1) pkt 18 po wyrazach „110 kV” dodaje się wyrazy „lub nieprzyłączoną do sieci elektroenergetycznej”;
- 2) pkt 19 po wyrazach „110 kV” dodaje się wyrazy „lub nieprzyłączoną do sieci elektroenergetycznej”.

Art. 30. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718 i 2005) w art. 122 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyty w ust. 1 w:
 - a) pkt 2 wyraz „zdał” zastępuje się wyrazem „złożył”,
 - b) pkt 3 wyraz „zdał ” zastępuje się wyrazem „złożył”.
- 2) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Kwoty dofinansowania określone w ust. 2 i 2a podlegają waloryzacji skumulowanym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym dla okresu rozpoczynającego się od roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym dokonano ostatniej waloryzacji, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%.

4. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania corocznie do końca lutego ogłasza w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”:

- 1) wskaźnik, o którym mowa w ust. 3, uwzględniając średnioroczne wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- 2) wysokość kwot dofinansowania określonych w ust. 2 i 2a, zwaloryzowanych zgodnie z ust. 3.”.

Art. 31. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. W przypadku możliwości stwierdzenia przez organ administracji publicznej umocowania pełnomocnika lub prokurenta na podstawie CEIDG, zgodnie z art. 33 § 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, organ ten z urzędu potwierdza w CEIDG upoważnienie pełnomocnika lub prokurenta do prowadzenia sprawy w imieniu przedsiębiorcy.”.

Art. 32. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Działalność, o której mowa w ust. 1, mogą wykonywać cudzoziemcy, o których mowa w art. 4 ust. 1, 2, 4 i 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470)”;

2) po art. 28 dodaje się art. 28a w brzmieniu:

„Art. 28a. Organ, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do przedsiębiorcy w zakresie swojej właściwości. Przedsiębiorca, do którego zostało skierowane wystąpienie, może w terminie określonym przez organ, nie krótszym niż 14 dni, przekazać stanowisko w sprawie, której dotyczy wystąpienie.”;

3) w art. 31 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Brak pieczętki na piśmie lub wniosku, a także brak dołączonego do pisma lub wniosku wydruku komputerowego aktualnych lub pełnych informacji o podmiotach wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenia o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, nie stanowią braku formalnego ani nie są powodem, aby stwierdzić, że pismo lub wniosek są niekompletne, chyba że przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki lub dołączenie wydruku.”;

4) w art. 47:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kontrole przeprowadza się zgodnie z okresowym planem kontroli po uprzednim dokonaniu okresowej analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe, jak również określa zasady przypisania podmiotów kontrolowanych do jednej z następujących kategorii ryzyka: niskie, średnie, wysokie. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organ kontroli udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ okresowy plan kontroli oraz okresową analizę, o których mowa w ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia okresu objętego planem kontroli lub okresu objętego analizą, z wyjątkiem informacji niejawnych lub innych informacji stanowiących tajemnicę prawnie chronioną.

Zakres udostępnianych informacji podlega ograniczeniu również ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.”,

- c) w ust. 2 część wspólna otrzymuje brzmienie:
„Przepisów ust. 1 i 1a nie stosuje się do kontroli.”;
- 5) w art. 48:
- a) w ust. 3 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:
„6) wstępną listę dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli, których udostępnienia oczekuje organ kontroli w trakcie kontroli;
7) informację o kategorii ryzyka, o której mowa w art. 47 ust. 1.”,
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
„3a. Wstępna lista dokumentów i informacji, o której mowa w ust. 3 pkt 6, może zostać doręczona przedsiębiorcy przed dniem doręczenia zawiadomienia. W takim przypadku organ kontroli może zrezygnować z podania wstępnej listy dokumentów i informacji w zawiadomieniu.”,
 - c) dodaje się ust. 12 w brzmieniu:
„12. W trakcie prowadzonej kontroli organ kontroli może żądać udostępnienia dokumentów i informacji związanych z zakresem przedmiotowym kontroli innych niż te, o których mowa w ust. 3 pkt 6.”;
- 6) w art. 55 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „12 dni” zastępuje się wyrazami „6 dni”;
- 7) po art. 55 dodaje się art. 55a w brzmieniu:
„Art. 55a. Organ kontroli może przeprowadzić kontrolę podmiotu, który został przypisany do jednej z kategorii ryzyka, o których mowa w art. 47 ust. 1:
1) w przypadku niskiego ryzyka – maksymalnie raz w ciągu 5 lat;
2) w przypadku średniego ryzyka – maksymalnie raz w ciągu 3 lat;
3) w przypadku wysokiego ryzyka – maksymalnie raz w ciągu 2 lat.”;
- 8) w art. 59:
- a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Przedsiębiorca może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania przez organ kontroli czynności z naruszeniem przepisów art. 48, art. 49, art. 50 ust. 1 i 5, art. 51 ust. 1, art. 54 ust. 1, art. 55 ust. 1 i 2, art. 55a oraz art. 58.”,
 - b) uchyla się ust. 2,
 - c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Wniesienie sprzeciwu nie powoduje wstrzymania czynności kontrolnych w przypadku gdy organ prowadzi kontrolę, powołując się na przepisy art. 48 ust. 11 pkt 2, art. 50 ust. 2 pkt 2, art. 54 ust. 1 pkt 2, art. 55 ust. 2 pkt 2 oraz art. 62.”;

9) w art. 67:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, a w szczególności:”;

b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli nie jest to możliwe, dążyć do:

a) nakładania obowiązków administracyjnych jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów oraz

b) równoważnego zmniejszenia innych obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych obowiązujących w danej dziedzinie;”;

10) po art. 68 dodaje się art. 68a i art. 68b w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. Projekty aktów normatywnych, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, zawierają w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego lub w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego:

1) ocenę wnioskodawcy czy projekt zawiera wymogi nakładane na usługodawców podlegające notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36);

2) wskazanie zakresu oceny funkcjonowania tego aktu normatywnego lub jego części, mierników określających stopień realizacji jego celów, oraz terminu przygotowania takiej oceny albo informację o braku zasadności jej przygotowania.

2. W przypadku odstąpienia od przeprowadzenia konsultacji publicznych dotyczących projektów, o których mowa w ust. 1, w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego lub w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego wskazuje się także:

- 1) przyczyny tego odstąpienia;
- 2) termin przygotowania oceny funkcjonowania tego aktu normatywnego nie dłuższy niż dwa lata od dnia jego wejścia w życie.

Art. 68b. 1. W przedkładanych Sejmowi projektach ustaw, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, termin wejścia w życie przepisów, z których wynika zwiększenie obciążeń regulacyjnych dla przedsiębiorców, wyznacza się na dzień przypadający nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Odstąpienie od zasady określonej w ust. 1 może nastąpić, jeżeli:

- 1) przemawia za tym ważny interes publiczny;
- 2) wynika to z konieczności implementacji lub wykonania przepisów prawa Unii Europejskiej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, w uzasadnieniu projektu ustawy przedstawia się przyczyny odstąpienia od przeprowadzenia konsultacji publicznych.”;

11) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, kierując się w szczególności zasadami określonymi w art. 67, oraz przedkładają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informację o wynikach tego przeglądu.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie aktów normatywnych, które wpływają na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;
- 2) wskazanie aktów normatywnych, które nakładają na przedsiębiorców obowiązki administracyjne, w tym obowiązki informacyjne;
- 3) wskazanie aktów normatywnych, w stosunku do których zaplanowano przeprowadzenie oceny ich funkcjonowania lub oceny funkcjonowania ich części.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje informacje przedłożone przez ministrów kierujących działami administracji rządowej zgodnie z ust. 1:

- 1) Radzie Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.⁴⁾),
- 2) Radzie Legislacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188 oraz z 2023 r. poz. 1195, 1234 i 1641),
- 3) Radzie Pożytku Publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- 4) Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców

– wskazując termin do wyrażenia opinii nie krótszy niż 30 dni od dnia przekazania informacji.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki zajmuje stanowisko wobec opinii, o których mowa w ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki przedkłada Radzie Ministrów i udostępnia na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej:

- 1) wzór informacji, o której mowa w ust. 1;
 - 2) informacje o wynikach przeglądu przedłożone mu przez ministrów kierujących działami administracji rządowej;
 - 3) opinie, o których mowa w ust. 3;
 - 4) stanowisko, o którym mowa w ust. 4.”;
- 12) po rozdziale 6 dodaje się rozdział 6a w brzmieniu:

„Rozdział 6a

Program regulacyjny

Art. 71a. 1. Program regulacyjny określa priorytetowe działania Rzeczypospolitej Polskiej w obszarze kształtowania otoczenia prawnego prowadzenia działalności gospodarczej.

2. Program regulacyjny uwzględnia wyniki przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, o którym mowa w art. 70 ust. 1, oraz obejmuje planowane działania w zakresie:

- 1) zmniejszenia obciążeń administracyjnych;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445, z 2022 r. poz. 2666 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 1723.

- 2) dokonywania oceny funkcjonowania aktów normatywnych.
3. Program regulacyjny opracowuje się raz na 4 lata.
4. Program regulacyjny opracowuje minister właściwy do spraw gospodarki i koordynuje jego realizację.
5. Minister właściwy do spraw gospodarki przedstawia program regulacyjny do zatwierdzenia Radzie Ministrów.
6. Zatwierdzony przez Radę Ministrów program regulacyjny minister właściwy do spraw gospodarki przedstawia Sejmowi i Senatowi oraz udostępnia na stronie internetowej urzędu go obsługującego.
7. Do programu regulacyjnego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324).”.

Art. 33. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 1668) w art. 9 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W postępowaniu w sprawie skargi nadzwyczajnej wniesionej przez Rzecznika zgodnie z art. 89 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym koszty podlegają wzajemnemu zniesieniu.”.

Art. 34. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11 w ust. 1:
 - a) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów lub pożyczek zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, z zastrzeżeniem pkt 8a;”,
 - b) po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) pożyczki zaciągane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej, finansowane ze środków publicznych, w tym ze środków europejskich, a także ze środków pochodzących z europejskich lub międzynarodowych instytucji finansujących lub ze środków podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 3 rozporządzenia

Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (Dz. Urz. UE L 169 z 01.07.2015, str. 1, z późn. zm.⁵⁾);”;

2) art. 507 otrzymuje brzmienie:

„Art. 507. 1. W toku postępowania odwoławczego strony lub uczestnicy postępowania odwoławczego wnosząc pismo do Izby przekazują pismo albo jego kopię stronom lub uczestnikom postępowania odwoławczego. Do pisma wniesionego do Izby dołącza się dowód przekazania pisma albo jego kopii stronom lub uczestnikom postępowania odwoławczego.

2. W przypadku gdy pismo w postępowaniu odwoławczym jest składane w formie pisemnej podczas rozprawy lub posiedzenia wnosi się je z odpisami dla stron lub uczestników postępowania odwoławczego.

3. W przypadku gdy pismo w postępowaniu odwoławczym jest składane w postaci elektronicznej podczas zdalnej rozprawy lub zdalnego posiedzenia wnosi się je w sposób określony w art. 508 ust. 2.

4. Strona lub uczestnik postępowania odwoławczego powołujący się w piśmie składanym w postępowaniu odwoławczym na dokumenty obowiązany jest dołączyć je do tego pisma, pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że dokumenty te znajdują się w dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia lub aktach sprawy odwoławczej.”;

3) po art. 508 dodaje się art. 508a w brzmieniu:

„Art. 508a. 1. Jawne rozprawy lub posiedzenia jawne mogą być przeprowadzane przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających ich przeprowadzenie na odległość (zdalna rozprawa lub zdalne posiedzenie), jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie względem na charakter czynności, które mają być dokonane na rozprawie lub posiedzeniu oraz nie występują inne okoliczności utrudniające przeprowadzenie zdalnej rozprawy lub zdalnego posiedzenia i zostanie zagwarantowana pełna ochrona praw procesowych stron

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 34 oraz Dz. Urz. UE L 107 z 26.03.2021, str. 30.

i uczestników postępowania odwoławczego jak również prawidłowy tok tego postępowania.

2. W przypadku zdalnej rozprawy lub zdalnego posiedzenia na sali rozpraw przebywają skład orzekający i protokolant, a pozostałe osoby uczestniczące w zdalnej rozprawie lub zdalnym posiedzeniu, w szczególności strony i uczestnicy postępowania odwoławczego, nie muszą przebywać na sali rozpraw. Zapis obrazu i dźwięku z czynności procesowych odbywających się na sali rozpraw przekazuje się do miejsca przebywania osób uczestniczących w zdalnej rozprawie lub zdalnym posiedzeniu, którzy zgłosili zamiar zdalnego udziału w rozprawie lub posiedzeniu, oraz z miejsca przebywania tych osób do sali rozpraw.

3. Prezes Urzędu podaje, w drodze obwieszczenia, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej informacje o standardach technicznych oprogramowania i wymaganiach sprzętowych niezbędnych do uczestniczenia w zdalnej rozprawie lub zdalnym posiedzeniu.”;

4) w art. 511 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W toku postępowania odwoławczego pełnomocnictwo może być udzielone ustnie na posiedzeniu lub rozprawie przez oświadczenie złożone przez stronę lub uczestnika postępowania odwoławczego i wciągnięte do protokołu.”;

5) w art. 516 w:

a) ust. 1 w pkt 10 po wyrazach „odwołania oraz” dodaje się wyrazy „przedstawienie wszystkich”,

b) ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) dowody, o których mowa w ust. 1 pkt 10.”;

6) w art. 521:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zamawiający jest obowiązany wnieść odpowiedź na odwołanie. Termin wniesienia odpowiedzi na odwołanie wyznacza Prezes Izby.”,

b) w ust. 2 po wyrazach „wskazuje twierdzenia i” dodaje się „dołącza wszystkie”;

7) art. 524 otrzymuje brzmienie:

„Art. 524. Zamawiający przesyła niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni od dnia otrzymania, odwołanie lub jego kopię innym wykonawcom uczestniczącym w postępowaniu o udzielenie zamówienia, a jeżeli odwołanie dotyczy treści ogłoszenia o zamówieniu lub dokumentów zamówienia, zamieszcza ją również na stronie internetowej,

na której jest zamieszczone ogłoszenie o zamówieniu lub są udostępniane dokumenty zamówienia, wzywając wykonawców do przystąpienia do postępowania odwoławczego.”;

8) w art. 525:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wykonawca może zgłosić przystąpienie do postępowania odwoławczego w terminie 2 dni od dnia otrzymania kopii odwołania, wskazując stronę, do której przystępuje, i interes w uzyskaniu rozstrzygnięcia na korzyść strony, do której przystępuje. Wykonawca, który zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego, w terminie wyznaczonym przez Prezesa Izby wskazuje twierdzenia oraz załącza wszystkie dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub w celu odparcia wniosków i twierdzeń powołanych w odwołaniu lub odpowiedzi na odwołanie.”;

b) w ust. 2 w zdaniu drugim po wyrazach „wykonawcy wnoszącemu odwołanie” dodaje się wyrazy „, , a także dokument potwierdzający umocowanie do reprezentowania wykonawcy, który przystąpił do postępowania odwoławczego”;

9) w art. 534 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. We wniosku o przeprowadzenie dowodu strona lub uczestnik postępowania odwoławczego jest obowiązana oznaczyć dowód w sposób umożliwiający przeprowadzenie go oraz wyszczególnić fakty, które mają zostać wykazane tym dowodem.”;

10) art. 535 otrzymuje brzmienie:

„Art. 535. 1. Dowody na poparcie swoich twierdzeń lub odparcie twierdzeń strony przeciwnej, strony i uczestnicy postępowania odwoławczego przedstawiają, pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania odwoławczego, wraz z odwołaniem, odpowiedzią na odwołanie lub wraz z innym pismem wniesionym przed rozprawą lub posiedzeniem, o którym mowa w art. 545 ust. 1.

2. W przypadku gdy wcześniejsze pozyskanie dowodów na poparcie swoich twierdzeń lub odparcie twierdzeń strony przeciwnej nie było możliwe lub konieczność ich powołania wynikła w toku postępowania odwoławczego, strony i uczestnicy postępowania odwoławczego mogą przedstawiać te dowody do zamknięcia rozprawy.”;

- 11) w art. 541 po wyrazach „zostały powołane jedynie dla zwłoki” dodaje się wyrazy „, a także jeżeli strona lub uczestnik postępowania odwoławczego utracił prawo powoływania dowodów w toku postępowania”;
- 12) w art. 544:
 - a) w ust. 1 po wyrazach „od dnia jego doręczenia Prezesowi Izby” dodaje się wyrazy „, z uwzględnieniem art. 518 ust. 1”;
 - b) w ust. 3 po wyrazach „Termin rozprawy” dodaje się wyrazy „i posiedzenia, o którym w art. 545 ust. 1,”;
 - c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Prezes Izby wyznaczając termin rozpoznania odwołania może zarządzić przeprowadzenie zdalnej rozprawy i zdalnego posiedzenia, o którym mowa w art. 545 ust. 1.”;
- 13) w art. 545 w ust. 1 po wyrazach „na jawnej rozprawie,” dodaje się wyrazy „która może być poprzedzona posiedzeniem jawnym,”;
- 14) w art. 549:
 - a) w ust. 1 po wyrazie „Rozprawę” dodaje się wyrazy „i posiedzenie”;
 - b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Jeżeli warunki w miejscu pobytu osoby biorącej udział w zdalnej rozprawie lub zdalnym posiedzeniu nie licują z powagą Izby lub stanowią przeszkodę do dokonania czynności procesowych lub, jeżeli zachowanie tej osoby budzi uzasadnione wątpliwości co do prawidłowego przebiegu czynności dokonanych zdalnie z jej udziałem, Izba może odmówić zdalnego udziału tej osoby w posiedzeniu lub rozprawie. W takim wypadku uznaje się, że osoba ta nie stawiła się na zdalnej rozprawie lub zdalnym posiedzeniu.”.

Art. 35. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 i 232) po art. 23a dodaje się art. 23aa w brzmieniu:

„Art. 23aa. Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mogą wykonywać działalność określoną w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców na takich samych zasadach jak obywatele polscy.”.

Art. 36. Do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 37. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, o których mowa w art. 5, art. 11, art. 13, art. 17, art. 18, art. 24, art. 26 oraz art. 32 pkt 4 lit. a, pkt 5 i 8 ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Przepisy art. 52 § 3 i art. 64f ustawy zmienianej w art. 20 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do postanowień wydanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 38. Spółkę, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3–7 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, której zawodowo wykonywana działalność gospodarcza stała się rzemiosłem w związku z wejściem w życie niniejszej ustawy, uznaje się za rzemieślnika z chwilą złożenia przez nią deklaracji o przystąpieniu do jednej z organizacji samorządu gospodarczego rzemiosła, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 39. Młodociani w rozumieniu art. 190 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465), którzy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęli przygotowanie zawodowe u pracodawcy niebędącego rzemieślnikiem w rozumieniu art. 2 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu dotychczasowym, którzy po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy spełniają warunki określone w art. 2 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, kontynuują to przygotowanie zawodowe oraz zdają egzaminy na dotychczasowych zasadach dotyczących młodocianych zatrudnionych u pracodawców niebędących rzemieślnikami.

Art. 40. Przepis art. 3 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się również do podatników będących osobami fizycznymi wykonującymi działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, którym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy został nadany identyfikator podatkowy NIP.

Art. 41. Do projektów aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, o których mowa w art. 67 ustawy zmienianej w art. 32, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są w toku procesu legislacyjnego zgodnie z postępowaniem z projektami aktów normatywnych określonym w odrębnych przepisach, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 42. Program regulacyjny, o którym mowa w art. 71a ustawy zmienianej w art. 32, opracowuje się po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2025 r.

Art. 43. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 111 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 21 w brzmieniu dotychczasowym zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 111 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 21 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez 36 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 44. 1. Do postępowań o udzielenie zamówienia, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 34, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do konkursów, o których mowa w ustawie zmienianej w art. 34, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do umów oraz umów ramowych zawartych z uwzględnieniem art. 11 ust. 1 pkt 8 ustawy zmienianej w art. 34, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 45. 1. Do postępowań odwoławczych prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 34, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2026 r., stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do postępowań odwoławczych prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 34, wszczętych po dniu 31 grudnia 2025 r., dotyczących:

- 1) postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych przed dniem 1 stycznia 2026 r.;
- 2) konkursów rozpoczętych przed dniem 1 stycznia 2026 r.

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do postępowań odwoławczych prowadzonych na podstawie ustawy zmienianej w art. 34, wszczętych po dniu 31 grudnia 2025 r. w następstwie wniesienia odwołania na zaniechanie przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub zorganizowania konkursu stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 34 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 46. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., z wyjątkiem art. 34 pkt 2–14, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Anna Chylińska
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii
/podpisano elektronicznie/